

CHƯƠNG IV
HOẠT ĐỘNG QUẢN LÝ VÀ KINH
DOANH NGOẠI HỐI CỦA NGÂN HÀNG
TRUNG ƯƠNG

GV: THS. TRẦN THẠCH UYÊN VY

4/11/2020 1

MỤC TIÊU CHƯƠNG

1

Hiểu và nắm
được hoạt
động quản lý
và kinh doanh
ngoại hối của
NHTW.

2

Phân tích,
đánh giá hoạt
động quản lý
ngoại hối của
NHTW.

3

Vận dụng để
phân tích,
đánh giá về
quản lý ngoại
hối của
NHNNVN.

4/11/2020 2

KẾT CẤU CHƯƠNG

- 1** TỔNG QUAN VỀ HOẠT ĐỘNG QUẢN LÝ NGOẠI HỐI
- 2** NGHIỆP VỤ QUẢN LÝ NGOẠI HỐI CỦA NHTW
- 3** QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ NGOẠI HỐI VÀ DỰ TRỮ NGOẠI HỐI CỦA NHNNVN

4/11/2020 3

---

1 Tổng quan về hoạt động quản lý ngoại hối:

1.1 Ngoại hối và quản lý ngoại hối:

4/11/2020

4

1.1 Ngoại hối và quản lý ngoại hối

Quản lý ngoại hối

Là quá trình kiểm tra, giám sát các hoạt động ngoại hối, nhằm đảm bảo ngoại hối vận động luân chuyển để phục vụ tốt nhất việc thực hiện các quan hệ kinh tế - xã hội, trên cơ sở chấp hành các quy định của Pháp luật về ngoại hối và quản lý ngoại hối

- ▶ Quản lý các giao dịch vãng lai
- ▶ Quản lý các giao dịch vốn
- ▶ Quản lý các hoạt động ngoại hối khác

4/11/2020

5

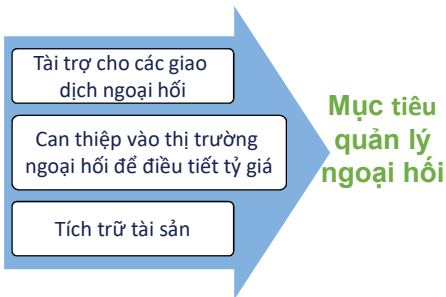

1.2 Mục tiêu quản lý ngoại hối

4/11/2020

6

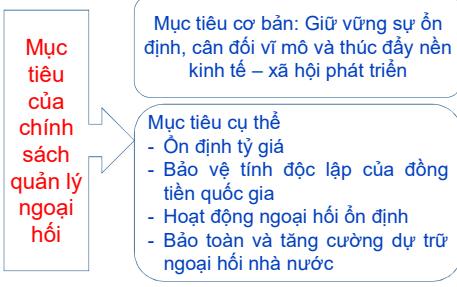

1.2 Mục tiêu quản lý ngoại hối

1.3 Chính sách quản lý ngoại hối

Chính sách quản lý ngoại hối (chính sách hối đoái)

Là tổng hợp những thể chế về ngoại hối và các biện pháp có liên quan để quản lý và tác động đến ngoại hối cũng như các hoạt động ngoại hối của một quốc gia, nhằm tạo sự cân đối, ổn định để thúc đẩy kinh tế - xã hội phát triển.

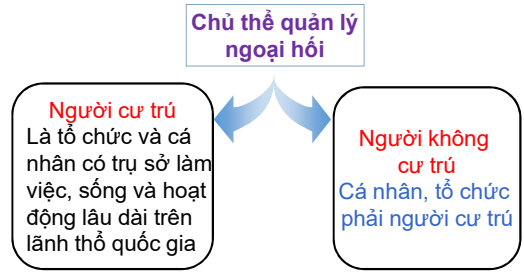

1.4 Chủ thể quản lý ngoại hối

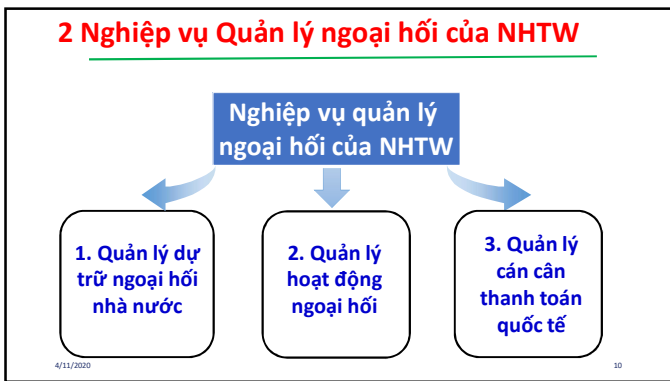

Mục 5, Chương 3 của Luật NHNNVN (Luật số 46/2010/QH12)

4/11/2020 11

Thông tư số 13/2011/TT-NHNN: Quy định việc mua, bán ngoại tệ của Tập đoàn kinh tế, Tổng công ty nhà nước

Thông tư số 14/2011/TT-NHNN: Quy định mức lãi suất huy động vốn tối đa bằng đô la Mỹ của Tổ chức, cá nhân tại TCTD

4/11/2020 12

---

lãi suất huy động USD của TCTD ở mức 0%/năm đối với tiền gửi của cá nhân và tổ chức.

lãi suất cho vay USD phổ biến ở mức 2,8-6,0%/năm; trong đó lãi suất cho vay ngắn hạn phổ biến ở mức 2,8-4,7%/năm, lãi suất cho vay trung, dài hạn ở mức 4,5-6,0%/năm.

4/11/2020 13

2.1 Quản lý dự trữ ngoại hối:

Thành phần dự trữ?

4/11/2020 14

2.1.1 Thành phần dự trữ ngoại hối:

Tiền mặt bằng ngoại tệ

Vàng tiêu chuẩn QT và 1 số loại ngoại hối khác của NN

CTCG bằng ngoại tệ của CP

Ngoại tệ trên tài khoản tiền gửi NN

4/11/2020 15

Tập trung dự trữ các ngoại tệ mạnh

4/11/2020 16

2.1.2 Nguyên tắc chung trong quản lý dự trữ ngoại hối

- Nguyên tắc an toàn
- Nguyên tắc đảm bảo khả năng thanh toán
- Nguyên tắc linh hoạt và có lợi

4/11/2020 17

Nguyên tắc an toàn

- Dự trữ ngoại hối dù tồn tại dưới hình thức nào cũng phải đảm bảo sự an toàn tuyệt đối.
- Cần phải có hệ thống bảo quản bí mật, an toàn, có khả năng chống trộm, chống cắp,...(đối với dự trữ ngoại hối bằng tiền mặt, ngoại tệ, bằng vàng và CK).
- Cần phải chọn lọc NH để gửi sao cho an toàn, tin cậy và thuận lợi (đối với dự trữ ngoại hối bằng TG ngoại tệ ở nước ngoài).

4/11/2020 18

Nguyên tắc linh hoạt và có lợi

- Đối với dự trữ ngoại tệ, cần có dự báo sự biến động tỷ giá một cách thường xuyên để cân đối dự trữ giữa các loại ngoại tệ.
- Các nước phát triển thường có xu hướng tăng dự trữ bằng chứng khoán.
- Dự trữ vàng sẽ gia tăng tỷ lệ nghịch với giá vàng trên thị trường thế giới.

4/11/2020

19

Nguyên tắc đảm bảo khả năng thanh toán

- Xét về mặt định lượng, có hai chỉ tiêu đánh giá dự trữ ngoại tệ đảm bảo khả năng thanh toán:

❖ Thứ nhất:
$$\frac{\text{Mức dự trữ ngoại tệ tính trên nợ ngắn hạn}}{\text{Dự trữ ngoại tệ}} = \frac{\text{Dự trữ ngoại tệ}}{\text{Nợ ngắn hạn}} \geq 1$$

- ✓ Quốc gia có **cán cân vãng lai thặng dư** (bội thu) thì tỷ lệ này **xấp xỉ bằng 1 hoặc lớn hơn 1**, được cho là đảm bảo khả năng thanh toán
- ✓ Quốc gia có **cán cân vãng lai thiếu hụt** (bội chi) thì tỷ lệ này phải đạt **từ 2 trở lên** mới đảm bảo khả năng thanh toán

4/11/2020

20

Nguyên tắc đảm bảo khả năng thanh toán

❖ Thứ hai:

Mức dự trữ ngoại tệ tính trên kim ngạch NK

- 8 đến 10 tuần NK: mức dự trữ tối thiểu
- 12 đến 16 tuần NK: mức dự trữ trung bình
- 18 đến 24 tuần NK: mức dự trữ cao

4/11/2020

21

2.2 Quản lý hoạt động ngoại hối

Thảo luận:
Trình bày về quản lý hoạt động ngoại hối của NHTW?

4/11/2020

22

2.2.1. Đối tượng và phạm vi hoạt động ngoại hối

- Các NHTM
- Các tổ chức tín dụng phi ngân hàng
- Các tổ chức khác

4/11/2020

23

2.2.2. Nội dung quản lý hoạt động ngoại hối

Các giao dịch vãng lai

Các giao dịch vốn

Các hoạt động ngoại hối khác

4/11/2020

24

2.2.3 Tổ chức và quản lý hoạt động của thị trường hối đoái:

Thị trường hối đoái
 Là thị trường mua bán trao đổi ngoại tệ, các phương tiện thanh toán có giá trị ngoại tệ, các loại ngoại hối khác

4/11/2020

25

Đặc điểm của thị trường hối đoái:

4/11/2020

26

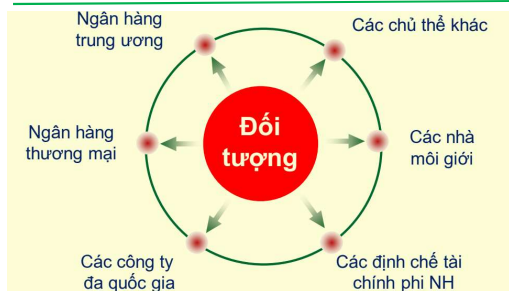

Các chủ thể tham gia thị trường hối đoái:

4/11/2020

27

Các nghiệp vụ giao dịch trên thị trường hối đoái

- Nghiệp vụ giao dịch giao ngay (Spot operation)
- Nghiệp vụ giao dịch kỳ hạn (Forward operation)
- Nghiệp vụ giao dịch hoán đổi (Swap operation)
- Nghiệp vụ giao dịch quyền chọn (Options operation)
- Nghiệp vụ giao dịch tương lai (Future operation)

4/11/2020

28

Cơ chế quản lý ngoại hối:

Tỷ giá cố định (Fixed Exchange rate)

Tỷ giá thả nổi (Floating Exchange rate)

Thả nổi có quản lý (Managed Floating Exchange rate)

Tỷ giá linh hoạt (Flexible Exchange rate)

4/11/2020

29

Cơ chế quản lý ngoại hối:

- Tỷ giá cố định: NHTW công bố tỷ giá chính thức đồng thời giữ nguyên hoặc không để cho tỷ giá biến động quá một biên độ nhất định trong một thời gian dài. Tỷ giá ổn định lâu dài như vậy gọi là tỷ giá cố định.
- Tỷ giá thả nổi: NHTW không dùng biện pháp gì để cố định (ổn định tỷ giá) mà để cho tỷ giá tăng lên hay giảm xuống một cách tự do.
- Thả nổi có quản lý: NHTW sẽ để cho tỷ giá biến động theo quan hệ cung cầu nhưng khi tỷ giá lên quá cao hoặc xuống quá thấp thì NHTW sẽ can thiệp để cho tỷ giá biến động không quá lớn, gây ảnh hưởng đến hoạt động XNK và hoạt động khác trong nền kinh tế.
- Tỷ giá linh hoạt: cơ chế có sự pha trộn giữa cố định, thả nổi và quản lý, tức là tùy từng trường hợp, điều kiện cụ thể mà chủ động điều chỉnh tỷ giá một cách linh hoạt.

4/11/2020

30

2.3 Quản lý cán cân thanh toán quốc tế

• Khái niệm:

Cán cân TTQT là bảng tổng hợp dùng để phán ánh tổng số thu (Collect total) và tổng số chi (Disburse total) bằng ngoại tệ của một nước đối với nước khác để thực hiện các quan hệ kinh tế, thương mại, hợp tác khoa học, kỹ thuật, ngoại giao, xã hội trong một thời gian nhất định (thường là hàng quý, năm).

4/11/2020

31

2.3.1 Nội dung của cán cân thanh toán quốc tế

- https://www.sbv.gov.vn/webcenter/portal/vi/menu/trangchu/tk/cctqt?_afLoop=34894354101417095

4/11/2020

32

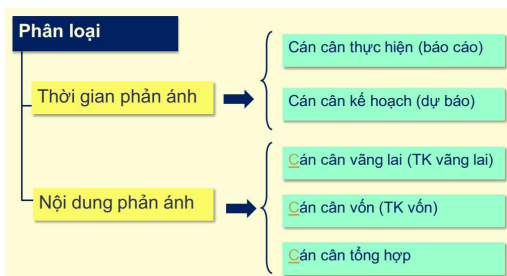

2.3.2 Phân loại cán cân thanh toán quốc tế

4/11/2020

33

2.3.3 Nguyên tắc, trách nhiệm và thời hạn lập báo cáo cán cân TTQT

2.3.3.1 Nguyên tắc lập cán cân thanh toán quốc tế:

- Phản ánh toàn bộ giao dịch kinh tế giữa người cư trú và người không cư trú
- Đơn vị tiền tệ dùng trong cán cân thanh toán quốc tế là dollar Mỹ (USD)

4/11/2020

34

2.3.3.1 Nguyên tắc lập cán cân thanh toán quốc tế:

- Các giao dịch kinh tế được phản ánh vào cán cân thanh toán quốc tế phải là số liệu thống kê tại thời điểm hạch toán vào sổ sách kế toán.
- Các giao dịch kinh tế được tính theo giá thực tế đã thỏa thuận giữa người cư trú và người không cư trú.

4/11/2020

35

2.3.3.2 Trách nhiệm lập cán cân thanh toán quốc tế:

- NHTW chịu trách nhiệm tổng hợp số liệu và lập cán cân TTQT
- Các bộ, ngành liên quan đều phải có trách nhiệm phối hợp và cung cấp thông tin số liệu cho NHTW để NHTW lập cán cân TTQT một cách kịp thời.
- Các NHTM, TCTD thực hiện chế độ báo cáo thống kê theo quy định

4/11/2020

36

2.3.3 Thời hạn lập cán cân TTQT

- Tùy thuộc vào quy định từng thời kỳ cụ thể

4/11/2020

37

2.3.4 Trạng thái cán cân TTQT

- Cán cân thanh toán quốc tế (BIP) (kể cả cán cân tổng thể, cán cân vãng lai, cán cân vốn) đều có thể xảy ra:
  - ❖ Tổng thu > Tổng chi → Trạng thái bội thu → Cán cân thặng dư
  - ❖ Tổng thu = Tổng chi → Cán cân thăng bằng
  - ❖ Tổng thu < Tổng chi → Trạng thái bội chi → Cán cân thâm hụt

4/11/2020

38

2.3.4 Biện pháp cải thiện cán cân TTQT

- Nếu *bội chi* xảy ra với *cán cân thực hiện*, ở trạng thái nhất thời, tình huống mới xuất hiện và với tỷ lệ thấp thì sẽ phải gia tăng khoản thu của kỳ tới để bù đắp phần thiếu hụt. Nhưng nếu xảy ra thường xuyên và tỷ lệ bội chi lớn thì cần áp dụng biện pháp tiến tới cân bằng:
  - ❖ Nâng lãi suất tái chiết khấu để khuyến khích dòng vốn ngắn hạn chảy vào trong nước;
  - ❖ Điều chỉnh tỷ giá theo hướng khuyến khích xuất khẩu, hạn chế nhập khẩu, khuyến khích kiều hối, khách du lịch vào trong nước;
  - ❖ Sử dụng quyền rút vốn đặc biệt tại IMF để trang trải các khoản thiếu hụt;
  - ❖ Vay nợ nước ngoài để bù đắp các khoản thiếu hụt trong TTQT

4/11/2020

39

2.3.4 Biện pháp cải thiện cán cân TTQT

- Nếu *bội chi* dự kiến sẽ xảy ra đối với *cán cân dự báo*:
- ❖ NHTW (NHNN) cần phân tích, đánh giá tình hình cán cân thanh toán quốc tế, đề xuất giải pháp thiết thực nhằm cải thiện. Chủ động hơn trong việc điều hành CSTTQG, trong lĩnh vực ngoại hối.
- ❖ Bộ Tài chính: phân tích chính sách tài khóa và ảnh hưởng của nó đến cán cân thanh toán quốc tế, đề xuất giải pháp cho chính phủ.

4/11/2020

40

2.3.4 Biện pháp cải thiện cán cân TTQT

- Bộ Kế hoạch và Đầu tư: theo dõi, phân tích tác động của hoạt động đầu tư trong nước và nước ngoài, quy hoạch phát triển kinh tế các vùng, miền,...có ảnh hưởng đến cán cân thanh toán quốc tế, đề xuất các giải pháp điều hành kinh tế vĩ mô cho chính phủ,..
- Bộ Giao thông vận tải, Cục Hàng không,...: phân tích ảnh hưởng và tác động của ngành, của lĩnh vực thuộc sự quản lý của mình, đề xuất chiến lược và giải pháp cho chính phủ,..

4/11/2020

41
